

2017

(May)

COMMERCE

(General/Speciality)

Course : 202

(**Business Economics**)

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

(New Course)

Full Marks : 80

Pass Marks : 24

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following as directed :

(a) বাণিজ্যিক অৰ্থবিজ্ঞান আৰু সংস্থাপিত অৰ্থবিজ্ঞানৰ এটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

Mention one difference between business economics and traditional economics.

(2)

(b) এটা পৰিকল্পিত অৰ্থনীতিত, অৰ্থনৈতিক সিদ্ধান্তসমূহ
গ্ৰহণ কৰে

In a planned economy, all the economic
decisions are made by

(i) চৰকাৰে

the Government

(ii) ব্যক্তিগতভাৱে

the individuals

(iii) সমাজৰ বয়োজ্যেষ্ঠ লোকসকলে

the elders of the society

(iv) শ্ৰমিকসকলে

the labours

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(c) চাহিদাৰ এক নিৰ্ণায়ক হৈছে বিকল্প দ্ৰব্যৰ দাম।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Price of the substitute goods is one of
the determinants of the demand.

(Write True or False)

(d) চাহিদা বিধি ব্যাখ্যাত ভোক্তাৰ আয়ৰ পৰিৱৰ্তন নহয় বুলি
ধৰা ধাৰণাটো এটা অধিধাৰণা।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

No change of income of the consumer is
an assumption of law of demand
explanation.

(Write True or False)

(3)

(e) উচ্চতৰ সম্পন্ন সম-উৎপাদন ৰেখাই _____ উৎপাদন
বুজায়।

(খালি ঠাই পূৰণ কৰা)

Higher isoproduct curve represents
_____ level of production.

(Fill in the blank)

(f) যি হাৰত উৎপাদন হয় ঠিক সেই একেটা হাৰতে
উৎপাদনৰ উপাদানৰ নিয়োগৰ পৰিমাণো সলনি হ'লে
তাক _____ মাত্ৰা বুলি কোৱা হয়।

(খালি ঠাই পূৰণ কৰা)

The rate of change in production is
same with the rate of change in inputs
is known as _____ returns to scale.

(Fill in the blank)

(g) বজাৰ দৰ আৰু স্বাভাৱিক দৰৰ এটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।
Mention one difference between market
price and normal price.

(h) বজাৰৰ শ্ৰেণীবিভাজন উৎপাদিত দ্ৰব্যৰ প্ৰকৃতিৰ ওপৰত
নিৰ্ভৰ কৰে।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

The classification of market depends
upon the nature of the produced goods.

(Write True or False)

(4)

2. তলৰ প্রশ্নবিন্যাসৰ চমু উত্তৰ লিখা : $4 \times 4 = 16$
Answer the following questions in brief :

(a) বাণিজ্যিক অর্থনীতিৰ পৰিসৰৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা।
Mention the scope of business economics.

(b) এক কাল্পনিক ব্যক্তিগত চাহিদা অনুসূচীৰ সহায়ত চাহিদা বেষ্টা অঙ্কন কৰা।
Draw a demand curve with the help of a imaginary individual demand schedule.

(c) সম্প্রসারণ পথৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।
Write a short note on expansion path.

(d) ব্যৱসায় প্রতিষ্ঠান এটাৰ বাহ্যিক মিতব্যয়িতাৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।
Discuss briefly about the external economies of a business firm.

3. (a) দৰ কৌশল মানে কি? বাণিজ্যিক অর্থনীতিত দৰ কৌশলৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। $4 + 10 = 14$
What is price mechanism? Discuss the importance of price mechanism in business economics.

(5)

অথবা / Or

(b) অর্থনীতি এটাৰ কেন্দ্ৰীয় সমস্যাসমূহ কি কি? মুক্ত বজাৰ অর্থনীতিয়ে কেনেদৰে এই সমস্যা সমাধান কৰে? $7 + 7 = 14$
What are the central economic problems? How does the free market economy solve these problems?

4. (a) তির্যক চাহিদা স্থিতিস্থাপকতা মানে কি? বাণিজ্যিক সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ ক্ষেত্ৰত তির্যক চাহিদা স্থিতিস্থাপকতাৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। $6 + 8 = 14$
What is cross-elasticity of demand? Discuss the importance of cross-elasticity of demand in business decision-making process.

অথবা / Or

(b) চাহিদাৰ স্থিতিস্থাপকতা বুলিলে কি বুজা? বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ চাহিদাৰ স্থিতিস্থাপকতাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। $2 + 12 = 14$
What do you mean by elasticity of demand? Discuss about the different types of elasticity of demand.

5. (a) বৃহৎ মাত্ৰাৰ উৎপাদনৰ মিতব্যয় আৰু অমিতব্যয় বুলিলে কি বুজা? কি কি কাৰকৰ দ্বাৰা বৃহৎ মাত্ৰাৰ উৎপাদনৰ মিতব্যয় আৰু অমিতব্যয় প্ৰভাবান্বিত হয়, আলোচনা কৰা। $4 + 10 = 14$
What do you mean by economies and diseconomies of large-scale production? Discuss the different factors influencing economies and diseconomies of large-scale production.

(6)

অথবা / Or

- (b) ব্যৱসায় প্ৰতিষ্ঠানৰ প্ৰকাম্য উৎপাদন সংযোজনৰ বিষয়ে চিত্ৰৰ সহায়ত আলোচনা কৰা। 14
Discuss about optimum factor combination of a business firm with the help of diagram.

6. (a) পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰত উৎপাদন প্ৰতিষ্ঠানে হ্ৰস্ব আৰু দীৰ্ঘ কালত কেনেদৰে দৰ আৰু উৎপাদন নিৰ্ণয় কৰে, আলোচনা কৰা। 7+7=14
Discuss how firms determine price and output under perfect competition in the short-run and long-run.

অথবা / Or

- (b) প্ৰতীয় আয় আৰু প্ৰতীয় ব্যয়ৰ সহায়ত এটা প্ৰতিষ্ঠানৰ ভাৰসাম্য ব্যাখ্যা কৰা। 14
Explain the equilibrium of a firm with the help of marginal revenue and marginal cost.

(7)

(Old Course)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া : 1×8=8
Answer the following as directed :

- (a) বাণিজ্যিক অৰ্থনীতি প্ৰকৃতিত ব্যষ্টিবাদী / সমষ্টিবাদী অৰ্থনীতি।
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

Business economics is microeconomics / macroeconomics in nature.

(Choose the correct answer)

- (b) বাণিজ্যিক অৰ্থনীতি বিশেষভাৱে বাণিজ্যিক প্ৰতিষ্ঠানৰ লগত সংলগ্ন হৈ থাকে।
(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Business economics specially associated with the business firms.

(Write True or False)

- (c) যুগ্ম চাহিদাৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

Give an example of joint demand.

- (d) মানুহৰ আয় হৈছে বজাৰ চাহিদা নিৰ্ণয়ৰ এটা উপাদান।
(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Income of the people is one of the factors determining market demand.

(Write True or False)

- (e) প্রান্তীয় উৎপাদন শূন্য হ'লে সৰ্বমুঠ উৎপাদন কিমান হ'ব ?

When marginal product is zero, what will be the total product?

- (f) সম-উৎপাদনী বেখা নিৰপেক্ষ বেখাৰ দৰে বাওঁফালৰ পৰা সোঁফাললৈ তললৈ হেলনীয়া হৈ নাযায়।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Isoquant curves do not slope downward from left to right like indifference curves.

(Write True or False)

- (g) এজন একচেটিয়া ব্যৱসায়ীয়ে সৰ্বোচ্চ লাভ অৰ্জনৰ বাবে অৱলম্বন কৰা আয় আৰু ব্যয়ৰ নীতিসমূহ কি কি ?

What rules of revenue and cost follow by the monopolist to earn maximum profit?

- (h) একচেটিয়া প্রতিযোগিতামূলক বজাৰৰ কোনটো বৈশিষ্ট্য একচেটিয়া প্রকৃতিৰ ?

Which feature of monopolistic competition is monopolistic in nature?

2. তলৰ প্রশ্নবিলাকৰ চমু উত্তৰ লিখা :

4×4=16

Answer the following questions in brief :

- (a) বাণিজ্যিক সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়াৰ চাৰিটা মুখ্য পৰ্যায় উল্লেখ কৰা।

Mention four chief phases or steps for business decision-making process.

- (b) চাহিদা কি ? চাহিদা বিশ্লেষণ কৰিবৰ বাবে আৱশ্যক হোৱা অভিধাৰণাসমূহ উল্লেখ কৰা।

What is demand? Mention the assumptions which are necessary for explanation of law of demand.

- (c) সম-উৎপাদনী বেখাৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা। Explain in brief four characteristics of isoquant curve.

- (d) একচেটিয়া বজাৰত প্ৰবেশৰ বাবে থকা বাধাসমূহ উল্লেখ কৰা।

State the barriers to entry into monopoly market.

3. (a) অৰ্থনৈতিক তত্ত্বসমূহ কেনেদৰে বাণিজ্যিক অৰ্থনীতিত ব্যৱহাৰ হৈছে, ব্যাখ্যা কৰা।

14

Explain how economic theories are applied to business economics.

(10)

অথবা / Or

(b) বাণিজ্যিক অর্থনীতিৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ বহলাই আলোচনা কৰা।

14

Discuss in detail the characteristics of business economics.

4. (a) চাহিদাৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতা ব্যাখ্যা কৰা। সম্পূৰ্ণ স্থিতিস্থাপক আৰু সম্পূৰ্ণ অস্থিতিস্থাপক চাহিদা চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা।

4+10=14

Discuss price elasticity of demand. Explain perfectly elastic and perfectly inelastic demand with the help of diagrams.

অথবা / Or

(b) তিৰ্যক চাহিদা স্থিতিস্থাপকতা সাধাৰণতে কেনে দ্ৰব্যৰ ক্ষেত্ৰত উদ্ভৱ হয়? বাণিজ্যিক সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ ক্ষেত্ৰত তিৰ্যক চাহিদা স্থিতিস্থাপকতাৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

6+8=14

In general, what kinds of commodities create cross-elasticity of demand? Discuss the importance of cross-elasticity of demand for business decision-making process.

5. (a) ক্ৰমবৰ্ধমান প্ৰতিদান বিধি আৰু ক্ৰমহ্রাসমান প্ৰতিদান বিধি কি কি কাৰণত হ'ব পাৰে, আলোচনা কৰা।

7+7=14

Discuss the causes of increasing returns to scale and decreasing returns to scale.

(11)

অথবা / Or

(b) পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা। পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰত দৰ কেনেদৰে নিৰ্ণয় কৰা হয়?

8+6=14

Mention the characteristics of perfect competition. How is price determined under perfectly competitive market?

6. (a) দৰ বিভেদীকৰণৰ আৱশ্যকীয় আৰু যথোপযুক্ত চৰ্তসমূহ উল্লেখ কৰা। দৰ বিভেদীকৰণ কৰা একচেটিয়া ব্যৱসায়ী এজনে কেনেদৰে দ্ৰব্যৰ উৎপাদন আৰু দৰ নিৰ্ণয় কৰে, আলোচনা কৰা।

7+7=14

Discuss the necessary and sufficient conditions for price discrimination. Explain how a discriminating monopolist decides his output and price.

অথবা / Or

(b) নেতৃস্থানীয় দৰ পদ্ধতি মানে কি বুজা? নেতৃস্থানীয় দৰ পদ্ধতিৰ দ্বাৰা কিদৰে স্বল্প বিক্ৰেতাসকলে দাম নিৰূপণ কৰে, আলোচনা কৰা।

4+10=14

What is meant by price leadership? Discuss how the oligopolists determine price with the help of price leadership.
